

Àà 110-àíääçÿ Àðéääçÿ Ðàé³òí³òéääà

Ìàà³íù

Ìàìèñàè: marny

Ààòà ñìçààìéÿ : 2021/4/8 9:40:00

8 èðàñàà³éà ñìçàíÿàòòà 110 àààíç ç àíÿ íàðàäæÿííÿ **Àðéääçÿ Ðàé³òí³òéääà** – ÷àèààáèà, ÿé³ çðàà³ç íàààðàáííà íííà àèÿ ìàìéÿðóçàòó³ ³ ðàçà³òòÿ ààèàðóñé³ ðàðàè.

Àðéääçÿ Áàíÿäç³éòàà³÷ – ìàèñòàð ñìðòò ÑÑÑÐ, çàñéòæàíù ððÿíàð ÁÑÑÐ, ÷ÿì³, í Áàèàðóñ³ ìà ðóñé³ ðàðéàò 1952 ³ 1954 àààíç, ðàòòààáííà ãóðÿéòàð Ðÿñíóáé³éàíéèàà ðàòìàòà-ðàðà-íààà èéóàà, àÿàò-ù ðàðà-íààà èéóàà "Áàèÿ³ ÷ ÷-íðíÿ" ìà ààèàðóñé³ òÿéààà-àíí³, àçòàð ààñíù³ èí³à, ðÿàèéòàð ðàðà-ííò ààäçàèàç ó ðàòé³é³ò ààçàòàò ³ ÷àñì³ñàò.

Àðéääçÿ Ðàé³òí³òé³ íàðàäçÿçñÿ 8 èðàñàà³éà 1911 àíà ç Ì³íéó. Áàòòèà çàéìàç àñíéòòò ìàñàò ìà Ë³àààà-Ðìàíéèàè ÷òòòò. Íàççàààà ìà-àèàñÿ Ìàðàÿ ñóñààòàÿ ààéíà ³ ñÿì³ Ðàé³òí³òé³ò àúèà ÿàèéòàààà ÷ àíðàà Ðàíù Ìàèòàçñéèà ãóáàð³³. Áÿðéòé³ñÿ ç Ì³íé ÿíù òìèè³ ç è³ñòàìààçà 1925 àíà.

Ðíù Àðéääçÿ àèòóçíà çèèð-ùçñÿ ç ðàðà-íàà æóòò, Ì³íéà ³ Áàèàðóñ³ – óàçàèè³÷àç ó òòð³ðàò, ñòàç ñéèàààòò çààà-ù³ ÿòòà. Ìòéèè³ Ìàðòòÿ ñìíàò³: ÿ Ìàðàíà ó ÷ÿì³ÿíàòà Ì³íéà, ìà-àç ðÿàààààòò ààäçàè ðàðàè ó ààíé ç ðÿñíóáé³éàíéè³ò ààçàò. Ó 1931 àíäçà Ìðíÿç óàçàè ó àðòà³ ìàèù ÷ÿì³ÿíàòà ÑÑÑÐ ó ìàñéàà.

Ç 1928 ìà 1941 àà. Ðàé³òí³òé³ Ìàòààààç è³òàèè-ùèàì ìà çààíäçà "xóðàííù ÷íàèè³à" ³ ìàðàèèèèà àó-ùçñÿ. "Í ñéí-ùç Ðààòàè ÁÁÓ (1934) ³ àÿ-ÿðìð àðàìàò-ìòò ñòòàùð Ìð ÁÁÒ-1 – òàòòò ÷ÿ ß.Ë³àèè (1938).

Ó àààù ààéíù Àðéääçÿ Ðàé³òí³òé³ àúç ìà ððíòà, ó ìàòòóçàíéè³ àòòààçà. Óçíàààðíàèàíù Ìðàÿíà Ìé-ùíàè ààéíù ² ñòòàí³, ìÿòò ìààèÿ³.

Ìàñèÿ ààéíù ìà-àç àÿñò³ ðàðà-íù àóòòèé ó Ì³íé³ Ìàèàòò Ìÿíàðàç, çìÿ³çòù òàì çàà³òóçààà ìà Ëàííàðààñé³ òðíòà ìàÿñòà ²èè Áàðàíà. Ðàé³òí³òé³, ààíàè, Ìàòòà òàì ìÿíäàà ³ ìà ðÿèàíàíàòò³ àÿàíààà ààèàðóñéèàà ðàòìàòòòòà Á.Áàðàñàà ñòàíàòòà ÷ííàèèàòà ìà ðàòìàòà-ðàðà-íààà èéóàà, ÿé³ ççíà-àèèààç àíèèç çà 30 àààíç.

Ó 1959 àíäçà Áàèàðóñèàà òÿéààà-àííà àúðàòòèà Ìàààñò³ èíéòòò ìÿòòàòòò èàìàòàòàð ìà ðíçíù à³ààò ñìðòà. Ó ÷ Ìðíÿèì çàçàè ìííòàà æàààð-ùò, ó òò è³éó ³ Àðéääçÿ Ðàé³òí³òé³. Àèòðèèàÿ ààòèàòòÿ ààìààèà, ³ ç òò æà àíäçà ìà-àç àúòàç³òò òÿéàà³ç³éíù ðàðà-íù èéóà "Áàèÿ³ ÷ ÷-íðíÿ", ÿé³ ñòàç óíèèèèèè çÿàèè ìà òìèè³ ààèàðóñéèàà, àèà ³ ñóñààòààà òÿéààà-àíí³ – 37 (!) àààíç ààñíàðàíàíàà àúòààò ç àÿññàíàíù àÿàò-ù. Áíñ ðò Ì³íàç Ì³íé³ ìàèñòàð Áàðòñ Áàðè³èé³ ó ÷àñì³ñà "Ðàðèè" (1979, 12) ó àòòèèèèà, Ìòñàà-àíù 20-àíääçò òÿéàèèèàà.

Íà [pòóá-éàíàèà Àèÿèñàíàòà Íòÿñíàíà](#) ñöü íàèàèüé³ àè³-áàááíúò òðàáíàíòàç áúííóñèàç òÿèáèéóáà "Ááèüÿ³ ÷íðíúÿ" íà-àðèó 1990-ò áàáíç: [1](#), [2](#), [3](#), [4](#).

Ó 1971 áíäçá àà 60-áíäáçÿ Àðèàäçÿ Ðàè³òí³òèàáà áúéøàç àðòòèéóè ó áàçáòà "Óèçèóèüòóðíèè Ááèíðóññèè" (¹ 80).

Íðàæúçøü áíçáàá³ ò³èááàá æüö, íàì,ð Àðèàäçÿ Ðàè³òí³òè³ ç 2004 áíäçá. Öÿæèà íàðààòàí³òü ÿáí çèèàà ç íàíóèÿðüçàòòüð øàøàé ó Ááèàðóñ³. Áèðàíÿ òÿèáèéóáà "Ááèüÿ³ ÷íðíúÿ", áÿòà áàçè³-èáèöüé³ ñááíñàç ááíà-àñíàáé áóèüí³ íà çñ,é ðÿñííóáè³òü. Àðááí³çàòòüÿ øíàòè³è³ò óóðí³ðàç. Ááè³çàðíàÿ èíèüèàñöü øàøà-íúò ááäçáèèç ó áàçáòàð³ ÷-àñíí³ñàð, ÿè³ÿ,í ðÿáááááàç. Áíñàí èí³á, íà ÿè³ò áúðàñè³ ííí³ÿ íàèàèáí³ øàøüñòàç.

Áàð-ü íàáí³ñ Ðàè³òí³òèàáà ççðà³èð Ááèüñèàìó íà ñàà,é íàðøàé èí³çá "Ó ààíàíñó íà-úíàð-àìó øàøüñòó" (1954). Ç àðð³àà Ì³òà³èà Ááèüñèàáà.

Íàäðòóðàáàç Á³òàèü Áí³ñüèà